

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

Glasiilo Slovencev v Argentini

Leto LXXVIII | 7. oktobra 2019 - Buenos Aires, Argentina | Št. 25

www.svobodnaslovenija.com.ar

Svobodna Slovenija

Kam v nedeljo? Na Pristavo, kjer je vedno prijetno in veselo.

Res je bilo tako. Ob 11.15 se je zbralo že veliko število Pristavčanov in prijateljev Pristave. Pričeli smo s kratkim nagovorom g. Albina Klarreicha in dviganjem zastav ter z argentinsko in slovensko himno. Sledila je mladinska sv. maša, ki jo je daroval č. g. Franci Cukjati.

Takoj po sv. maši je bilo kosilo in naši mladi so nam postregli z okusno juho, pečenimi rezki s krompirjem in solato ter s sladoledom in kavo. Vse to so pripravile skrbne gospodinjice pod vodstvom gospe Ljudmile Golob.

Popoldne je sledil bogat kulturni program. Najprej je nastopila Pristavska folklorna skupina, ki je pred kratkim obnovila svoje delovanje in jo vodi g. Carlos Sequieira Alcazar. Nastopila je z lepimi narodnimi pesmi.

V dvorani pa so nas pričakovali naši najmlajši, učenci Prešernove šole, ki so nas razveselili z igro "Moj Feliks".

52. PRISTAVSKI DAN

Najprej je g. Albin Klarreich pozdravil naša dva dušnopastirja č.g. Francija Cukjatija in Roberta Bresta, veleposlanika Republike Slovenije v Buenos Airesu g. Alaina Briana Berganta, vse predsednike slovenskih domov v Buenos Airesu in vse navzoče.

Sledil je pozdrav predsednika Pristave g. Miloša Mavriča, predsednika Zedinjene Slovenije g. Jureta Komarja in lep nagovor veleposlanika Republike Slovenije, gospoda Alaina Briana Berganta, v katerem se je kot novi

veleposlanik predstavil slovenski skupnosti na Pristavi s kratkim orisom svojega diplomatskega delovanja.

Sledila je zanimiva točka, v kateri sta g. Guillermo Ayerbe in Martin Ciccario, oba Argentinca, poročena s potomkami Slovencev, v slovenščini povedala kako sta prišla v slovensko skupnost in zakaj cenita vrednote, ki nam jih vsem nudi ta skupnost. Oba sta se naučila slovenščine na tečaju ABC in pa v svojem družinskem krogu. Vzbudila sta veliko navduše-

nja med vsemi navzočimi.

Nato je bila igra "Moj Feliks". Otroci Prešernove šole, pod vodstvom režiserja g. Dominika Oblaka, so nas razveselili z lepo odigrano predstavo. Vsi igralci so svoje vloge odlično izvedli. Predstavo so spremljali učenci Prešernove šole s petjem in prizori. Imeli so kapice in klobučke primerne pesmicam, ki so jih peli. Ob odru na steni pa smo videli slike krajev, v katerih se je mudil zajček Feliks.

Sceno so lepo pripravili starši otrok pod vodstvom ge. Sandre Petkovšek Beltram. Za ozvočenje pa je poskrbel "Audio Pristava".

Sledila je zahvala vsem, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi tega lepega praznovanja. V spodnjih prostorih doma pa je bila razstava naših umetnikov in podjetnikov.

Preživeli smo lep dan in bilo je, kot smo pričakovali, prijetno in veselo.

C.Z.

72. REDNI OBČNI ZBOR ZEDINJENE SLOVENIJE 8. junija 2019

V petek, 8. junija 2019, je potekal 72. redni občni zbor društva Zedinjena Slovenija. Začeli smo s sveto mašo, nato so odborniki podali poročila za opravljeno delo v letu 2018. Nadzorni odbor in zbor sta dosedanje delo potrdila, nato pa je bil izvoljen novi odbor za dobo 2019-2020.

Poročilo predsednika Jureta Komarja

Spoštovani odborniki in člani,

Danes s tem občnim zborom zaključujemo drugo obdobje delovanja naše krovne organizacije. Poročila referentov nam prikažejo delo, ki je bilo narejeno v prid naše slovenske skupnosti v Argentini.

Odbor, ki danes zaključuje delovno dobo, je z delom, odgovornostjo in požrtvovalnostjo izpolnil naloge in izzive te dobe. Iskrena hvala odbornikom za vašo navzočnost pri sejah, za prostovoljno sprejemanje odgovornosti in za izvršitev vaših nalog.

Prav lepa hvala ge. Andrejki Dobovšek za pomoč in postopkih na IGJ.

Zedinjena Slovenija povezuje domove, katerih člani sestavljajo slovensko skupnost v Argentini. Delovanje poteka na sejah in preko Medorganizacijskega sveta. Ta je bil sklican dvakrat v preteklem letu: na sejah smo se predstavniki Domov in organizaciji spoštljivo pomenili o zadevah, ki zahtevajo skupen nastop in odgovor.

Kakor ste verjetno slišali smo preuredili pisarno Zedinjene Slovenije, gospa Vesel ne sodeluje več ne z našo organizacijo ne s te-

dnikom Svobodna Slovenija, prav včeraj smo z njo podpisali pravni sporazum. Sedanji stik z društvom poteka preko emaila in bomo v kratkem tudi imeli mobilni telefon.

Društvo je v rednem stiku s slovenskim veleposlaništvom v Buenos Airesu. Veleposlaništvo nam sporoča konzularne novosti in druge zadeve, ki zanimajo našo skupnost. Smo bili prisotni na dogodkih ki, jih prireja veleposlaništvo.

Imamo tudi dobre odnose s Svetovnim slovenskim kongresom, z Rafaelovo družbo ter z Izseljenkim društvom Slovenija v svetu.

Zahvaljujemo se Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu za finančno podporo, ki nam olajšuje kritje stroškov tednika Svobodna Slovenija in pripomore k izvedbi kulturnih, šolskih in drugih projektov, ter vzdrževanju pisarne.

Naše glasilo Svobodna Slovenija, pod vodstvom Mariane Poznič in uredniškega odbora, je krilo in poročalo o dejavnostih naše skupnosti v Argentini in po svetu. V tem letu smo tudi imeli dopisnike iz Slovenije. Danes imamo nad 2500 bralcev, ki dobijo Svobodno Slovenijo takoj, ko izide. Zahvala tudi naročnikom, oglaševalcem, pisem člankov in raznašalcem. Zahvala Pristavi za izvedbo prikaza pri skup-

»Zedinjena Slovenija povezuje domove, katerih člani sestavljajo slovensko skupnost v Argentini.«

ni Spominski proslavi. Slomškovega domu se zahvalim za izvršitev in uspeh 63. Slovenskega dneva in pomoč pri 70. Obletnici Zedinjene Slovenije.

Delo naših učiteljev in profesorjev Srednješolskega tečaja omogoča, da nove generacije vzljubijo materin jezik in vrednote, da se ohрани v bodoče naša skupnost. Posebna zahvala šolskemu referentu g. Marcelu Bruli in ravnatelju Štefanu Godcu.

Zahvala gospe Mirjam Mehle Javoršek, gospodu Robertu Brestu in sodelavcem za uspeh otroške kolonije v domu dr. Rudolfa Hanželiča.

Pomembno je skrbno delo mladcev in mladenk. Smo podprli delo centralnih mladinskih organizacij v prid naše mladine.

Sodelovali smo z Dušnim pastirstvom v vseh dejavnostih, ki so jih organizirali. Posebnost leta je bila zahvalna maša ob sedemdesetletnici prihoda naših staršev v Argentino v Buenosaireski stolnici, s somaševanjem kardenala Polija, nuncija Kalengo Badikebeleja in nadškofa Andreja Stanovnika.

Ta odbor, ki danes zaključuje svoj mandat, je z veseljem, požrtvovalnostjo in odgovornostjo izpolnil delo za to krovno organizacijo.

Zahvaljujem se vsem odbornikom, posebej tistim ki letos zaradi osebnih in družinskih razlogov zapuščajo svoje mesto v odboru: Martin Selan, Martin Sušnik, Jože Lenarčič, Toni Rovin in Toni Javoršek - res iskrena hvala za vaše delo.

Zahvala naj bo izrečena tudi vsem, ki ste na katerikoli način sodelovali in spremljali naše dejavnosti skozi preteklo leto.

Vse člane pa prosim, da še naprej spremljate razvoj našega osrednjega društva. Hvala lepa.

Poročilo nadzornega odbora za leto 2018

Drage članice, člani, odborniki:

Nadzorni odbor, ki ga sestavlja Miha Bokalič in Jože Jan, je bil na tekočem o vseh dejavnostih odbora Zedinjene Slovenije, ko sva bila prisotna na sejah ali preko poročil, ki sva jih prejela po elektronski pošti. Odborniki so se redno zbirali enkrat mesečno, in so obravnavali stanje ustanove, računovodstvo in bodoče dejavnosti. Odbor je odgovorno in z navdušenjem deloval in v letu 2018 končal proces preurejanja administracije. S tem je dosegel znižati stroške delovanja.

Finančno stanje, bilanco, računovodstvo, račune in druga dokazila sva oba pregledala in potrdila, zato nadzorni odbor predlaga odobritev vseh poročil, in želiva novemu odboru uspešno delovanje.

Miha Bokalič in Jože Jan

Poročilo tajništva za leto 2018

V preteklem letu 2018 se je odbor Zedinjene Slovenije redno sestajal na sejah in sicer vsak zadnji torek v mesecu v Slovenski hiši, kot je že bila ustaljena navada v tem obdobju odbora. Rednih sej v letu 2018 je bilo 9, v letu 2019 pa 3. Poleg drugih sej širšega in ožjega odbora ter posameznih odsekov za kako določeno prireditev ali za rešitev kakršnekoli situacije, ki smo jo morali rešiti.

Imeli smo tudi več sestankov za organizacijo zahvalne sv. maše ob 70-letnici prihoda Slovencev v Argentino. Odborniki so se teh sej odgovorno udeleževali, kljub številnim obveznostim, ki jih ima vsak že v svojem krajevnem domu. Seje so potekale v duhu medsebojnega sodelovanja. Tajnik skrbi za zapisnike teh sej.

Poudariti je tudi treba sodelovanje predsednikov društev in domov, kar je pospešilo skupno delovanje celotne skupnosti. Medsebojni dobri odnosi, povezanost in kompromis so pomagali pri delovanju odbora. Hvala vam!

Medorganizacijski svet se je skozi leto 2018 kot običajno sestel, dvakrat v redni zasedbi. Meseca aprila v Carapachayu in novembra na Pristavi. V letu 2019 pa v začetku leta, tokrat meseca marca v Slomškovem domu.

Delo tajnika je: voditi zapisnike sej, pošiljati voščila in pozdrave, vabila ki jih sporazumno z drugimi organizacijami pošiljamo po emailu. V preteklem letu smo skupaj z domovi in društvi imeli na skrbi organizacijo ter pripravo sledečih prireditev: misijonska tombola, junijska spominska proslava, dan državnosti in slovenski dan.

Leto 2018 je bilo zaznamovano s 70-letnico prihoda Slovencev v Argentino. Zato smo se zbrali v nedeljo, 30. septembra, v Buenos Airesu, prvo na trgu San Martín potem pa v Buenošaireski stolnici, da smo se zahvalili Bogu in Argentini za priložnost, da znova zaživimo v tej novi domovini.

Velika zahvala naj gre ge. Pavlinki Dobovšek Lenarčič, ki je prevzela delo urejevanja arhiva Zedinjene Slovenije ter skeniranja vseh dokumentov. To je skrito, a vendar ogromno delo za kakovostno ohranjanje našega dragega arhiva.

V mesecu oktobru nam je ob priložnosti njenega obiska v Argentini nudila strokovno pomoč zgodovinarica dr. Helena Jaklitsch. Svetovala nam je, kako pravilno pripraviti originalne listine za skeniranje in kako skenirane dokumente čim bolj pregledno shraniti. Za njeno zanimanje in delo se ji pristočno zahvaljujemo.

Z občino Buenos Aires imamo redne in

pogoste stike. Toni Rován, referent za odnose z javnostmi ZS, je redno poročal in hodil v Dirección general de Colectividades de la Subsecretaría de Derechos Humanos y Pluralismo Cultural. Zelo dobre odnose imamo z Adrianom Varelo (sekretar) in z njegovo pomočnico go. Bernardo Hatzikian.

Zahvala naj gre grafičnima oblikovalkama Ceciliji Urbančič in Eriki Indihar, ki vedno priskočita na pomoč za oblikovanje oglasov, voščilnic in drugih komunikacijskih elementov.

Tajništvo prav tako skrbi za urejeno vodenje društvenih registrov za uradne potrebe. Veliko dela je bilo tudi zaradi lanskih sprememb v statutu društva za prilagoditev legalnim ter formalnim postopkom v IGJ. Pri tem delu nam je tudi v preteklem letu pomagala in svetovala odvetnica Andrejka Dobovšek, kateri se za pomoč iskreno zahvaljujemo.

Tajnik istočasno tudi sodeluje pri splošnem delu odbora, pri katerem kot vsi ostali odborniki, sprejme potrebne naloge in odgovornosti vseh vrst.

Končno se želim iskreno zahvaliti za vso prejeta pomoč pri delu, ki sem jo dobil iz strani celotnega odbora! Vsakemu posebej en velik Boglonaj!

Hvala vam za zaupanje!

Martin Selan | Tajnik

OBVESTILO

V imenu odbora Zedinjene Slovenije dajemo v vednost, da gospa Antonia Vesel nima več nobene vezi z našo organizacijo ne z našim tednikom Svobodna Slovenija.

Odbor, ki je leta 2015 prevzel vodstvo krovne organizacije Slovencev v Argentini, je iz finančnih razlogov moral posodobiti delovanje in upravo organizacije. Na podlagi sedanjih potreb se je v tej smeri začel pregled vseh stroškov in nalog v vsakem oddelku naše organizacije.

Najprej smo prenovili tednik Svobodna Slovenija, ki ima novo organizacijo in urejene stroške.

Zaradi boljše učinkovitosti dela je bilo potrebno preurediti delo v pisarni Zedinjene Slovenije v Slovenski hiši. Ker glede tega z gospo Vesel ni bilo mogoče priti do medsebojnega sporazuma, je gospa sprožila predsedni proces mediacije, ki je bil v mesecu juniju zaključen, in v katerem se ji je izplačalo, kar je zahtevala, skupno s stroški odvetnikov obeh strani, kar je morala kriti Zedinjena Slovenija.

Za dodatne informacije smo na voljo po emailu: esloveniau@gmail.com.

Buenos Aires, september 2019.

Za Odbor Zedinjene Slovenije:

Jure L. Komar | Predsednik

SLOVENSKA SKUPNOST V ARGENTINI | Odbori 2019

Organizacije, ki delujejo v naši slovenski skupnosti v Argentini, so na svojih rednih občnih zborih izvolile ali potrdile svoje vodstvo. Posredujemo vam sezname odbornikov, ki letos prostovoljno delajo za vso slovensko skupnost.

Društvo Zedinjena Slovenija

72. občni zbor - 8. junija 2019

predsednik: **Jure Komar**

podpredsedniki: **Karel Groznik, Pavel Brula, Andrej Golob**

tajnik: **Jože Jan**

blagajnik: **Martin Križ**

odborniki: **Alenka Jenko Godec, Mirjam Oblak, Mariana Poznič, Edvard Kenda**

nadzorni odbor: **Štefan Godec**

duhovni vodja: **dr. Jure Rode**

Širši odbor ali Medorganizacijski svet sestavljajo:

predsedniki domov: **Andrej Mehle, Marko Selan,**

Miloš Mavrič, Vinko Glinšek, Franci Žnidar, Marko Škulj

šolski referent: **Marcelo Brula**

za SSTRMB: **Štefan Godec**

za Slovensko Kulturno Akcijo: **Damijan Ahlin**

za Zvezo slovenskih mater in žena: **Alenka Prijatelj**

za mladinske organizacije: **Gabriela Oblak**

Društvo Slovenska vas - Lanus

Občni zbor 31. marca 2019

predsednik: **Vinko Glinšek**

podpredsednik: **Stane Jemec**

tajnik: **Franci Sušnik**

blagajničarka: **Francka Požes**

gospodar: **Damián Olmedo**

knjižničarka: **Martina Miklič**

kulturni referent: **Aleks Barle**

športni referent: **Marko Burja**

gradbeni referent: **Federico Cerar**

odborniki: **Janko Šmalc, Silvia Burja, Valentin Grbec,**

Helena Cerar

nadzorni odbor: **Pavel Jemec, Marko Zorko, Kristina Grbec**

namestniki nadzornikov: **Yamila Grbec, Martin Sušnik**

Naš dom San Justo

Občni zbor 24. marca 2019

predsednik: **Andrej Mehle**

podpredsednik: **Marjan Godec**

tajnica: **Metka Malovrh Scopel**

blagajnik: **Dani Zupanc**

nadzornik: **Karel Groznik**

namestnik nadzornika: **Martin Selan**

odbornik: **Pavel Modic**

Slovenski dom Carapachay

predsednik: **Franci Žnidar**

podpredsednica: **Marta Vodnik**

tajnik: **Janez Žnidar**

blagajnik: **Jože Jan**

kulturni referent: **Damijan Ahlin**

gospodar: **Frido Klemen**

odborniki: **Ani Senovršnik, Ani Klemen, Lenči Klemen,**

Tone Komar

pravni zastopnik: **Marko Amon**

nadzorniki: **Jure Komar, Marjeta Senovršnik, Irenej**

Markez, Julio Vazquez

Slovenski dom San Martín

Občni zbor 7. aprila 2019

predsednik: **Marko Škulj**

podpredsednik: **Marjan Boltežar**

tajnica: **Lučka Makek**

blagajničarka: **Monika Verbic**

gospodarja: **Jože Skale, Tone Belec**

gospodinja: **Brigita Leber Medvešček**

odborniki: **Christian Tašner, Janez Filipič, Matija Belec,**

Luka Škulj, Marko Medvešček, Toni Podržaj, Tomaž

Leber, Viktor Leber, Tomi Kastelic, Ivan Dimnik

Mladina: **Martin Medvešček, Martina Filipič**

Kuhinja: **Tomaž Filipič**

Pevski zbor: **Lučka Marinček**

Nadzorni odbor: **Magdalena Belec**

Društvo Slovenska Pristava

Občni zbor 7. aprila 2019

predsednik: **Miloš Mavrič**

podpredsednik: **Bine Magister (ml)**

tajnik: **Janez Jelenc**

blagajnik: **Tomaž Žužek, za članarino: Helena Dolinšek**

kulturni odsek: **Marija Zurc, Tatjana Rožanec,**

Viktorija Selan

referent za mladino: **Marcelo Vodnik**

gospodarji: **Marko Čop, Marjan Kopač, Franci Gričar,**

Dani Čop

odborniki: **Ivo Urbančič, Dani Kocmur, Aleks Zarnik,**

Albi Klarreich

nadzornika: **Frenk Klemenčič, Edvard Kenda**

predstavnika za Z.S.: **Andrej Golob, Martin Križ**

predsednica Z.S.M.Ž.: **Anka Savelli Gaser**

predsednica mladine: **Erika Čeč**

voditeljica šole: **Andrejka Papež Cordoba**

predsednica odbora staršev šole: **Lorena Klemenčič Oblak**

vodstvo mladcev in mladenk: **Zofija Cordoba**

in Erika Čeč

referentka za folkloro: **Majda Maček**

pastoralni svet: **župnik France Cukjati,**

mežnar France Zurc

Slomškov dom

48. občni zbor 28. aprila 2019

predsednik: **Marko Selan**

podpredsednica: **Neda Vesel Dolenc**

tajnica: **Alenka Smole Bokalič**

blagajnika: **Aleks Cestnik, Edi Cestnik**

kulturna referentka: **Mariana Poznič**

mladinski referent: **Janko Koželnik**

gospodinja: **Mari Miklavc**

gospodarja: **Aleks Kastelic**

odborniki: **Edi Cestnik, Pavel Brula, Dani Cestnik**

voditelj Slomškove šole: Marcelo Brula

farni odbor: **Helena Loboda, Jože Oblak**

predsednika mladine: **Natalija Podržaj, Niko Selan**

vodstvo mladcev in mladenk: **Miki Bokalič,**

Magdalena Mazières, Marko Koželnik

dirigentka zbora Ex Corde: **Marta Selan Brula**

nadzornika: **Jože Lenarčič, Lojze Kočar**

duhovni vodja: **France Cukjati**

Društvo Slovencev v Mendoza

predsednik: **Tine Šmon**

podpredsednica: **Helena Hirschegger**

tajnik: **Matjaž Grintal**

blagajnika: **Helena Bajda, Dunsio Engelman**

kulturna referenta: **Fric Šmon, Davorin Hirschegger**

gospodarja: **Tomaž Bajda, Marjan Hirschegger**

odborniki: **Ani Grintal, Marjan Hirschegger, Rezka**

Novak, Franci Šmon, Pavel Šmon

Nadzorni odbor: **Miha Hirschegger, Melhior Bajda,**

Terezija Grintal

Razsodišče: **Stane Grebenc, Terezka Nemanič,**

Janez Štirn

Slovensko planinsko društvo - Bariloche

predsednik: **Milan Magister ml.**

podpredsednik: **Peter Drajzibner**

tajnica: **Klavdija Kambič**

namestnica tajnice: **Alenka Arnšek**

blagajnik: **Marjan Grohar**

namestnik blagajnika: **Marjan Mavrič**

odborniki: **Matjaž Jerman, Milenka Razinger,**

Aleksander Grohar, Nikolaj Grohar

namestnika odbornikov: **Nataša Grohar, Tomaž Črnak**

nadzorni odbor: **Jože Groznik, Veronika Razinger**

Slovenska Kulturna Akcija

predsednik: **Damijan Ahlin**

podpredsednik: **dr. Jure Rode**

tajnica: **Teodora Geržinič**

blagajničarka: **Marjana Pirc Ahlin**

urednik Meddobja: **Tone Mizerit**

literarni odsek: **Vinko Rode**

likovni odsek: **Andrejka Dolinar**

teološki odsek: **Franci Cukjati**

zgodovinski odsek: **Veronika Kremžar**

družbeno-politični odsek: **Tone Mizerit**

in Damijan Ahlin

Zveza slovenskih Mater in žena

Občni zbor april 2019

predsednica: **Alenka Prijatelj**

podpredsednica: **Metka Erjavec Tomazin**

tajnica: **Lili Tušek Kopač**

blagajničarki: **Marjeta Rožanec Dobovšek,**

Simona Rajer Truden

gospodinji: **Mari Planinšek Keržič,**

Marija Urbančič Grbec

odbornice:

Nežka Lovšin Kržišnik (predsednica odseka San Justo),

Anica Erjavec, Polona Marolt Makek (predsednica od-

seka San Martin), **Anka Savelli Gaser** (predsednica od-

seka Pristava), **Monika Češarek Kenda**

Slovenska mladina v Argentini - SDO-SFZ

Občni zbor 23. decembra 2018

in 23. marca 2019

predsednica: **Gabriela Oblak**

blagajnik: **Damian Loboda**

gospodar: **Tomi Selan**

gospodinja: **Cecilija Grohar**

kulturni referenti: **Martina Filipič, Mati Filipič,**

Martin Medvešček

verska referentka: **Viki Kastelic, Milena Zupanc**

športna referenta: **Pavel Malovrh, Pale Kržišnik**

Okrogle OBLETNICE | Božji služabnik Andrej Majcen (1904-1999)

Pred 20 leti, 30. septembra leta 1999, je na Rakovniku umrl Andrej Majcen, slovenski duhovnik, salezijanec, misijonar in svetniški kandidat. Pred desetimi leti se je v Ljubljani začel škofijski postopek za njegovo beatifikacijo. Škofijski postopek je bil letos zaključen in predan kongregaciji za zadeve svetnikov v Vatikanu.

Življenjepis Andreja Majcna

Andrej Majcen se je rodil 30. septembra 1904 v Mariboru. Njegov oče (tudi Andrej) je bil zaveden Slovenec in uradnik na sodišču, zato se je družina večkrat selila. Osnovno in srednjo šolo je obiskoval v Krškem, potem pa se je odločil za učiteljsko v Mariboru. Devetnajstletni učitelj je svojo prvo službo dobil na salezijanski šoli na Radni in že po enem letu zaprosil za sprejem v salezijansko družbo ter leta 1925 z izpovedjo zaobljub postal salezijanec. Zatem je deset let preživel na Rakovniku v Ljubljani, kjer je študiral bogoslovje, obenem pa deloval kot učitelj obrtnih šol. Po mašniškem posvečenju leta 1933 je še dve leti deloval na Rakovniku, potem pa se mu je odprla pot v misijone.

22 let je misijonaril na Kitajskem, 22 let v Vietnamu. Kamor je prišel, se je dal v službo ljudem, predvsem ubogim in mladini. Bil je graditelj zavodov, strokovnih in tehničnih šol, voditelj delavnic in organizator dejavnosti, ki so mlade uvajale v življenje poštenih državljanov in dobrih kristjanov. Zelo znana je njegova izjava: "S Kitajci Kitajec, z Vietnamci Vietnamec".

V času njegovega poslanstva v Južnem Vietnamu je tam divjala znana ameriško-vietnamska vojna, Majcen pa je neustrašno delal, zlasti na področju vzgoje domačih duhovniških poklicev: v Vietnam je prišel kot prvi salezijanski misijonar, ko pa je bil izgnan

kot zadnji tujec, je za njim ostalo nad 130 sobratov vietnamcev. Izgnanec se je za tri leta ustavil na Taiwanu pri legendarnem misijonskem zdravniku dr. Janezu Janežu.

Zadnjih 20 let življenja je preživel v Ljubljani na Rakovniku, kjer je bil duša misijonske animacije in spovednik. Posvetil se je duhovnemu zorenju in pisanju.

Umril je na svoj 95. rojstni dan, 30. septembra 1999. Pokopan je na ljubljanskih Žalah na salezijanskem grobu.

Majcnove duhovne misli in nekaj anekdot

• Srečanje s Kitajsko je bilo nekaj izrednega. Naša imena tam nič ne pomenijo. Tako me je Jožef Keréc (tudi misijonar) imenoval Ma Yi-cheng. Ma – pomeni konj. Torej naj bi bil konj. Potem mi razloži, da je to mitološki konj, ki z veliko naglico raznaša veselo oznanilo. Potem sem si dejal: Če je tako, naj bo, bom pa konj, ki bo drvel čez Kitajsko in povsod širil veselo oznanilo o odrešenju. Potrpežljivost! Vidim nered, pa nihče nič. Jaz pa bi najraje zakričal in roka me je kar srbela. Pa se vmeša Keréc, me pomiri: in imel je prav. Videl sem nekega Prusa, ki je moral zbežati, saj bi ga zaradi njegovega zadirčnega ravnanja ubili. Kitajec ne strpi prenapeteža. Svoj slovenski značaj sem moral prilagoditi kitajski miselnosti. Če bi bil turist in bi si le ogledoval Kitajsko, bi še kako šlo, toda jaz sem prišel živeti s Kitajci in za Kitajce. V ta svet me je uvajal kitajski sobrat Karel Apio. Nisem se mogel načuditi temu odkrivanju nove domovine. Vzgojen po evropski miselnosti, po etiketah, določenem načinu življenja, tudi glede hrane, po dolgem klesanju izpiljen slovenski značaj; ko misliš, da si kaj dosegel, pa se ti naenkrat vse podira, kar je bilo sveto in

značajno. Nemo sem stal, pa nisem vedel, kaj govorijo, zakaj se mi smejejo. Valovi kitajske budistične miselnosti so preplavljali mojo evropsko kulturo, da se je potapljala, kot bi jo vrgel v ocean. Obleči je bilo treba novega človeka, kar je edino prava ascetika. Patientia, torej. Obvladal sem slovenščino, nemščino, italijanščino in latinščino, pa se niti z otrokom nisem mogel sporazumeti. Tudi vse tehnično znanje, ki sem si ga pridobil, mi sedaj ni nič pomagalo. O francoščini in kitajščini (tukaj mandarinščini) se mi še sanjalo ni. Pa bodi oznanjevalec – misijonar! Lačen sem bil, pa sem gledal kuharja, kako z umazano cunjjo briše umazanijo, potem se še usekne, in mi še z isto cunjjo pred očmi obriše krožnik: vse se je v meni dvigalo. Lačnemu je prenehala lakota, čeprav mi je želodec krulil od lakote. Nemščino sem še kar dobro obvladal, pa kaj, ko ne blizu ne daleč ni bilo nobenega Nemca. Ko pa je prišel kak Francoz, bi se najraje skril. Precej sem dal na svojo tehnično izobrazbo, na matematiko in na prakso, ki sem si jo pridobil pri desetletnem garanju, da sem dvignil obrtne šole na Rakovniku na visoko raven. Pa kaj, ko na Kitajskem ni bilo nobenih predpisov

za vajence, pomočnike, celo za mojstre ne. Kar znaš, lahko narediš. Delavske zakonodaje, ki je bila tako izklesana v Sloveniji, ni, diplom ni treba. To, kar je bilo Slovencem vso zgodovino nekaj svetega, je tu brez vrednosti. Dvatisočletna kitajska kultura ima drugo izkušnjo, ki ni slovenska in ne evropska. Tako je bilo v zaostalem Yunnanu leta 1935. Sčasoma pa sem spoznal čudovito lepoto kitajske duše in hvalim Gospoda, da me je poslal na Kitajsko.

• Bili smo pisana družba z raznimi problemi od leta 1938 do 1945. Do leta 1943 smo bili pravi berači, še enkrat na dan se nismo nasitili. Za zelje, ki smo ga pridelali na dvorišču, je bilo treba soli, ki je ni bilo. Neslano zelje smo jedli dvakrat na dan skupaj s sirotami. Denarja ni bilo, komaj tu pa tam za kako pest riža, pomešanega s kamenčki, ki smo jih na roko odbirali.

• Oče mi je že kot učitelju dal nepozabno navodilo: »Kot učitelj bodi dober z vsemi, tako z župniki, ki te bodo vabili na glažek in pogovor, tudi z liberalci, ker so na oblasti, posebno pa bodi dober z vsemi starši učencev, pa naj so katere koli stranke.« Potem mi je star misijonar rekel: »V misijonih ni nikdar tako idealno, kot si mislite in domišljate, in nikdar tako slabo, kot si predstavljate. Pred Bogom ostane le to, kar ste naredili Bogu v čast in je zapisano v knjigi življenja.

• "Po milosti Božji sem to, kar sem," sem napisal na novomašni spomin. Ob biserni maši bom moral to ponoviti. Jaz sem šest ničel, Bog pa doda spredaj eno enko, pa sem že Božji milijonar.

Izbral Jože Jan

KNJIGA | Marija Pomagaj na Brezjah

Layerjeva Marija Pomagaj in pričevanja o romanjih na Brezje

Marija Pomagaj – slika Marije z Jezusom v naročju, ki jo je na začetku 19. stoletja naslikal poznobaročni slikar Leopold Layer (1752–1828) iz Kranja, je najbolj priljubljena med milostnimi podobami in tudi eno najbolj znanih likovnih del v Sloveniji. Z naraščajočo popularnostjo božje poti na Brezjah se je večalo tudi zanimanje za vprašanja, vezana na nastanek Layerjeve slike Marije Pomagaj. Ljudsko izročilo, ki pravi, da jo je Layer iz zaobljube naslikal v ječi, kamor so ga leta 1810 zaprle francoske oblasti zaradi ponarejanja denarja, najbrž ni povsem resnično. Legenda se je najbrž dokončno izoblikovala šele v letih po prvih čudežnih ozdravitvah na Brezjah. Layer je iz zaobljube leta 1814 poslikal kapelo na Brezjah.

Pred uradnim nastankom romarske poti na Brezjah (po letu 1863), že med francosko zasedbo oziroma v dobi Ilirskih provinc (1809 do 1813), so se ljudje v stiskah obračali na brezjansko Marijo Pomagaj. Nastanek romarske poti na Brezjah so sooblikovali zunanji dejavniki. Ob koncu 18. stoletja so bile romarske pobožnosti okrnjene zaradi jožefinskih cerkveno-upravnih reform, janzenizma in francoske okupacije. Cesar Jožef II. je od leta 1771 izdal več odlokov, naperjenih zoper romanja. Po sredini 19. stoletja so se romarske pobožnosti znova okrepile. Ob osrednjih romarskih središčih so oživela romarske poti, ki so posvečene Mariji (mdr. Višarje, Gospa Sveta na Koroškem, Trsat, Marijino Celje idr.).

Marija je v visokem srednjem veku začela pridobivati status univerzalne zaščitnice oziroma priprošnjice. Poseben pomen je imela kot zavetnica proti Turkom. Liturgično praznovanje Marije Pomočnice se je uveljavilo šele na za-

četku 19. stoletja. Papež Pij VII. se je po zmagi nad Napoleonom iz francoskega ujetništva slovesno vrnil 24. maja 1814, zato je na ta dan odredil praznik Marije Pomočnice kristjanov v obnovljenih papeških državah. Leta 1854 je papež Pij IX. razglasil dogmo o Marijinem brezmadežnem spočetju.

Za razliko od starejših romarskih krajev, kjer so npr. po čudežu našli Marijine podobe v gozdu idr., je brezjanska Marijina podoba postala čudežna ali milostna zaradi uslišanj. Prva čudežna in nenavadna ozdravljenja na Brezjah so sorazmerno dobro opisana. Prvi čudeži naj bi se začeli na Brezjah dogajati leta 1863. Prva je ozdravela Marija Tavčar iz Begunj. Po hudi boleznici je ostala njena noga skrčena in trda, tako da je lahko hodila samo ob bergli. Zaman je poskušala razna zdravila, vendar po šestnajstih tednih ni bilo izboljšanja. Dvakrat se ji je sanjalo, da jo Marija Pomagaj vabi k sebi. 22. septembra 1863 se je odpravila na Brezje, kjer je med mašo iskreno molila k Mariji. Nenadoma se je njena noga zavrnila, odložila je berglo, ki jo je pustila v kapelici. Naslednje čudežno

ozdravljenje se je zgodilo 2. oktobra istega leta.

Layerjeva Marija Pomagaj je nastala po znameniti predlogi, sliki, ki jo je Lucas Cranach st. (1472–1553) naslikal leta 1517 v Wittenbergu in je od leta 1625 v Innsbrucku. Layerjeva Marija Pomagaj je najbrž posneta po podobi Cranachove slike v Innsbrucku ali pa po podobi njene passauske kopije z začetka 17. stoletja, zato sta se fiziognomija in izraz Marije in deteta precej oddaljila od Cranachovega originala. Marija in Jezušček imata drugačne poteze obraza. Idealizacija je krepkejša. Hkrati pa je Layer sliko tudi posodobil. Mariji je nadel nošo, ki naj bi bila značilna za 18. stoletje. Čeprav je Layer po svoje priredil oziroma napravil lastno varianto Cranachove slike, mu je uspelo naslikati nadvse mikavno, poduhovljeno, materinsko toplo sliko, razumljivo in dostopno slovenskemu človeku, ki se mu realistična Cranachova, za nemško slikarstvo sicer nenavadno mila in ljubka, vendar časovno odmaknjena vzornica, ne bi mogla približati.

Ljudje so začeli množično obiskovati Brezje po letu 1800, sprva predvsem prebivalci okoliških krajev. V drugi polovici 19. stoletja so Brezje postale ena najbolj priljubljenih in obiskanih božjih poti na Slovenskem. Majhna podružnična cerkev sv. Vida, zgrajena v 14. ali v prvi polovici 15. stoletja, pogosto ni mogla sprejeti vseh romarjev. Graški škof Zwerger, ki je septembra 1876 obiskal Brezje, je zato predlagal, da se nad kapelico Marije Pomagaj zgradi nova, večja cerkev. Na ta način bi lahko ohranili kapelico z milostno podobo nedotaknjeno. 9. oktobra 1889 so položili temeljni kamen za novo cerkev, ki je predstavljala enega največjih Cerkvnih gradbenih podvigov v tem času. Ob cerkvi so pustili nedotaknjeno Marijino kapelo, ki so jo zavarovali z zunanjim stavbnim plaščem in veliko kupolo. Gradnja cerkve je bila dokončana leta 1900.

Konec 19. stoletja so zgradili tudi samo-

stan, v katerem prebivajo frančiškani, ki so postali oskrbniki romarske cerkve. Leta 1954 so notranjščino kapele temeljito obnovili po načrtih arh. Janka Omahna. V tem oltarju je bila podoba Marije Pomagaj samo do srede sedemdesetih let 20. stoletja. Takrat so brezjansko milostno podobo postavili v nov rezljan, z akanti okrašen okvir, ki ga je načrtoval arh. Tone Bitenc, izdelal pa rezbarski mojster Maks Bergant iz Kamnika.

Na začetku druge svetovne vojne v Jugoslaviji (1941) so Marijo Pomagaj skrili pri frančiškanih na Trsat, od 1943 je bila v ljubljanski stolnici, kjer so k njej prvič romali bolniki in begunci, 15. julija 1947 se je milostna podoba slovesno vrnila na Brezje.

28. maja 1989 je bila romarska cerkev slovesno razglašena za baziliko. V letu 1996 je bila milostna podoba pokroviteljica praznovanja 1250-letnice krščanstva med Slovenci. 17. maja 1996 jo je na Brezjah obiskal papež Janez Pavel II. 1. januarja 2000 je bila bazilika Marije Pomagaj razglašena za narodno svetišče Slovenije. Maja 2014 je bilo praznovanje dvestoletnice milostne podobe.

Besedilo knjige se je posebej posvetilo fenomenu Layerjeve milostne podobe Marije Pomagaj. Opisane so njene najpomembnejše kopije pri nas in v verskih središčih slovenskih izseljencev, med njimi tudi te, ki so v Argentini: Adroque – Slovenske semeniške Brezje v Argentini, El Challao – »mendoške Brezje«, Argentinske Brezje v Lujánu, Ramos Mejia, San Justo, Lomas del Mirador, spominska cerkev Marije Pomagaj v Buenos Airesu, Carapachay in Miramar.

Avtor besedila, ddr. Damir Globočnik, je umetnostni zgodovinar, rojen 1964, ki živi in deluje v Radovljici.

Besedilo povzeta knjige nam je posredoval avtor, umetnostni zgodovinar ddr. Damir Globočnik.

KOLEDAR

- 12. oktobra ob 15:00** Redni pouk SSTRMB
- 13. oktobra**
Obletnica Našega doma San Justo
- 19. oktobra ob 15:00** Redni pouk SSTRMB
- 19. oktobra**
50. PEVSKO GLASBENI VEČER
Slovenska hiša
- 19. oktobra ob 15:00** Redni pouk SSTRMB
- 26. oktobra** Šolski izlet v Glew
- 1. novembra** Praznik vseh svetih
- 3. novembra**
Zvezni mladinski dan v Slomškovem domu

MALI OGLASI

Krvavice, pečenice, suhe klobase (prekajene), čevapčiče

lahko naročite pri Franciju Miklavcu
tel/whatsapp 11 2766 8343

“ ZA RAZMISLEK IN NASMEH ”

“En dober pregovor na dan, prežene slabo voljo stran”

PREGOVORI IN CITATI

SPRAVA

Letos 9. oktobra judovski narod praznuje “Dan sprave” (Jom Kipur). Na ta sveti dan se Judje kesajo greha, ki jih je oddaljil od Boga. Tudi katoličani imamo zakrament svete pokore in sprave. Na žalost pa Slovenci poti do sprave še nismo našli, in tako se Prešernove sanje še niso uresničile:

“Edinost, sreča, sprava
k nam naj nazaj se vrnejo!
Otrók, kar ima jih Slava,
vsi naj si v roke sežejo,
da oblast in z njo čast,
ko pred, spet naša bosta last!”

(ZDRAVLJICA, 4. KITICA)

Poglejmo kaj o spravi in odpuščanju govori pregovori:

- **Boljša je kratka sprava kakor pa dolga pravda.** (Slovenski pregovor)
- **Kdor ne zna odpustiti tudi ne zna ljubiti.** (Martin Luther King, ameriški baptistični duhovnik in borec za državljanske pravice)
- **Neumnemu odpustimo sto napak, pametnemu... nobene.** (Arabski pregovor)
- **Svet, ki ne bi poznal odpuščanja, bi bil svet hladne in nespoštive pravičnosti, v imenu katere bi vsakdo od drugih zahteval le svoje pravice.** Tako bi vsemo goči egoizmi, ki ždijo v človeku, mogli življenje in človeško družbo spremeniti v sistem, kjer bi močnejši zatirali šibkejše, ali pa v prizorišče stalnega boja enih

proti drugim. (Sv. papež Janez Pavel II.)

- **Kdor hitro sodi se hitro kesa.** (Slovenski pregovor)
 - **Šibki ne morejo odpuščati. Odpuščanje je privilegij močnih.** (Mahatma Gandhi, indijski politik, odvetnik in aktivist)
 - **Drugim odpuščaj veliko, sebi ničesar.** (Latinski pregovor)
 - **Seveda mi bo Bog odpustil. Saj to je njegovo delo.** (Na smrtni postelji, Heinrich Heine, nemški pesnik, pisatelj in novinar)
 - **Lastni vesti ne ubežiš.** (Slovenski pregovor)
 - **Kjer je sovraštvo, naj bo ljubezen. Kjer je žalitev, naj bo odpuščanje. Kjer je dvom, naj bo vera. Kjer je obup, naj bo upanje. Kjer je tema, naj bo luč. Kjer je žalost, naj bo veselje.** (Sveti Frančišek Asiški)
- Izbral Jože Jan

SREBRNA ODBOJKA

Evropsko prvenstvo

Slovenski odbojkarji so osvojili srebrno kolajno na evropskem prvenstvu, ko so v finalu proti Srbiji v nedeljo, 29. septembra, izgubili z 1 proti 3.

Odbojka je postala pravi hit, v treh tednih so slovenski odbojkarji naredili več za promocijo svojega športa kot prej v več letih. To je prvi vtis pravkar končanega evropskega prvenstva, ki ga je gostila tudi Ljubljana, pa čeprav po finalu in porazu s Srbijo z 1:3 ostaja kanček grenkobe.

Navijači so bili rdeča nit prvenstva. Dvorana Stožice je bila ne samo polna, ampak prepolna. V nekaj dneh je v športni Evropi postala sinonim za neosvojljivo trdnjavo, vzdušje v njej pa je nagnalo strah v kosti tudi svetovnim prvacom Poljakom in evropskim prvacom Rusom.

Približno 150 glava skupina je ob vrnitvi odbojkarje pričakala že na brniškem letališču, nosilcem srebrnih odličij z letošnjega evropskega prvenstva so stisnili roko, jim čestitali in prejeli tudi nekaj avtogramov. Večji sprejem pa je bil popoldne na ljubljanskem Kongresnem trgu, kjer so se jim na odru pridružili tudi: prvi in tretji z dirke po Španiji Primož Roglič in Tadej Pogačar ter kajakaša Eva Terčelj in Nejc Žnidarčič ter kanuist Luka Božič, dobitniki kolajn s svetovnega prvenstva tedna v Španiji.

vir: Radio Ognjišče

50. PEVSKO GLASBENI VEČER

19. Oktobra ob 20. uri

SLOVENSKA HIŠA | Ramón Falcón 4158

S SOFINANCIRANJEM URADA R.S. ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

63. OBLETNICA NAŠEGA DOMA

Z očmi v prihodnost danes bom prepeval ponosen sin slovenskega rodu!

13. OKTOBRA 2019

11.00 Zbiranje narodnih noš in predstavnikov domov v Našem domu San Justo.

11.30 Sv. maša za žive in rajne rojake iz okraja v zgornji dvorani Našega doma.
Sv. mašo daruje msgr. dr. Jure Rode.
Poje MPŽ San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar.

12.45 Dobrodošlica navzočim in petje himen.

13.00 Skupno kosilo na dvorišču in sprejem novih članov.

16.00 **Začetek kulturnega programa v zgornji dvorani.**

Po kulturnem programu prosta zabava.

Prijave za kosilo do petka 11. oktobra pri Mici Malavasi Cassillo (+157047937).
Dani Zaparc (+1145269535) in Andrej Mehle (+112896292).

Naš dom San Justo, H. Yrigoyen 2736 San Justo, Buenos Aires

Svobodno Slovenijo podpirajo

KOPAC S.A.
Fábrica de tubos y envases de cartón

Antonio Podrój e Hijos S.R.L.

Grupo HZ

briganti
PREMIUM LEATHER SHOES

GOLOMAX
SUPERMAYORISTA DE OFERTAS

CKC
LABORATORIOS CKC ARGENTINA S.A.

CA
CONSULTORES ASOCIADOS

oblak

SVOBODNO SLOVENIJO SOFINANCIRA URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU.

Priloga: 72. REDNI OBČNI ZBOR ZEDINJENE SLOVENIJE 8. junija 2019

Šolsko poročilo za leto 2018

Kot vsako leto, je tudi v preteklem letu 2018 bilo polno aktivnosti v naših slovenskih šolah.

Število učencev za preteklo leto je bilo 266 – 129 deklic in 137 dečkov. Poučevalo jih je 86 učnih moči – 77 učiteljic in 9 učiteljev.

Delovalo je 5 slovenskih šol v Buenos Airesu in ena v Barilochoh. Te šole je obiskalo 191 otrok in poučevalo 69 učiteljev.

V Slovenski hiši deluje Jegličeva šola, ABC po slovensko. V obliki tečajja pa so še tri v Mendoza, Tucumanu in Pristavi. Skupno otrok v ABC je 75 in 17 učiteljev.

Šole, ki delujejo v Buenos Airesu potekajo -kot po navadi- ob sobotah zjutraj in v njih so otroci razdeljeni po razredih. V notranosti Argentine pa ima vsak tečaj določen dan in urnik pouka. Prilagajajo se na skupine otrok in staršev. Zna se zgoditi, da isti tečaj ima pouk en dan v tednu za eno skupino in drug dan za drugo. Ti tečajji so razdeljeni po skupinah – nižja – srednja in višja. Otroke razdelijo po starosti, ne pa po znanju slovenščine. Poučevali so:

BALANTIČEVA ŠOLA – Naš dom, San Justo

Voditeljica: Irena Urbančič Poglajen

Verouk: Lučka Bergant Uštar, Rozka Likožar in Erika Poglajen Dellacasa

Učiteljice: Marta Petelin, Paula Urbančič, Marija Zupanc Urbančič, Bernarda Krajnik, Alenka Zupanc Urbančič, Danica Malovrh, Silvia Tekavec Nicastro, Lučka Marinčič in Ivana Tekavec

Petje: Kristina Skvarča Šenk, Veronika Malovrh, Lučka Marinčič in Cecilija Urbančič

Število učencev: 51 otrok, od katerih so 4 dopisni učenci iz Calafate-ja in Brazilije

BARAGOVA ŠOLA - Hladnikov dom, Slovenska vas

Voditeljica: Luciana Servin Čeč

Podvoditeljica: Monika Urbanija Koprivnikar

Verouk: Luciana Servin Čeč

Učiteljice: Luciana Servin Čeč, Monika Urbanija Koprivnikar, Mora Čeč, Kristina Mehle Ahlin, in Marta Servin

Petje: Monika Urbanija Koprivnikar

Ročna dela: Boris Rot

Število učencev: 22

PREŠERNOVA ŠOLA - Slovenska pristava, Castelar

Voditeljica: Andrejka Papež Córdoba

Verouk: g.Franci Cukjati, Nadica Kopač Grohar in Viktorija Selan

Učiteljice: Sofia Skubic, Lučka Skubic, Karolina Kenda, Viktorija Selan, Rozi Esih in Andrejka Papež Córdoba, Anka Savelli Gaser

Petje: Saši Jelenc Vodnik

Število učencev: 34

TEČAJ ABC – PO SLOVENSKO - Pristava

Voditeljica: Monika Češarek Kenda

Učiteljici: Mimi Gorišek in Tatjana Rožanec

Število učencev: 8

SLOMŠKOVA ŠOLA - Slomškov dom, Ramos Mejía

Voditelj: Marcelo Brula

Podvoditeljica: Monika Vitrih Koželnik

Verouk: g. Franci Cukjati, g. Robert Brest, Ana Beltram Aguilar in Mirjam Klemenc Černe

Učiteljji: Mirjam Klemenc Černe, Saši Smrdelj, Zofija Bokalič, Tatjana Pustavrh, Monika Vitrih Koželnik, Ana Beltram Aguilar, Štefi Bokalič, Marjana Grabnar Petkovšek, Marjanka Oblak, Gabriela Oblak, Jani Kocmur, Irenka Zarnik Kočar in Lucijana Petkovšek

Petje: Marcelo Brula

Telovadba: Mikaela Bokalič, Janko Koželnik, Jani Kocmur in Janez Petkovšek

Število učencev: 46

ROŽMANOVA ŠOLA - Slovenski dom, San Martín

Voditeljica: Nina Pristovnik Díaz

Verouk: msgr. Jure Rode, Olga Dolenc Kociman

Učiteljice: Sonja Dimnik, Stefi Leber, Cecilija Jarc, Lucijana Jarc Oberžan, Magda Zupanc Petkovšek, Olga Dolenc Kociman, Lučka Marinček Kastelic, Julija Kastelic Štumberger in Nina Pristovnik Díaz

Število učencev: 26

JEGLIČEVA ŠOLA – ABC Po slovensko

Slovenska hiša

Voditeljica: Paula Grbec

Učiteljji: Paula Grbec, Ana Urbančič Loboda, Natalija Mele Muha, Ingrid Ahlin, Nevenka Belič in Andrej Kavčič

Število učencev: 25

ALJAŽEVA ŠOLA - Bariloche

Voditeljica: Marija Arnšek Kočar

Učiteljice: Klavdija Kambič, Veronika Vivod Bertoncej, Nataša Grohar Črnak in Veronika Jerman

Število učencev: 6

ŠOLA SV. CIRILA IN METODA – Mendoza

Voditeljica: Lenčka Božnar

Učiteljice: Rezka Novak Nemanič, Miriam Šenk, Stazi Mlinar Anton, Karina Marušič Šmon, Pauli Nemanič in Adrijan Llanos

Število učencev: 38

ŠOLA JANEZA EVANGELISTA KREKA – Tucumán

Voditeljica: Ana Žakelj Porcelo

Učiteljice: Marta Žakelj, Ivana Žakelj in Olga Žakelj

Število učencev: 12

V preteklem letu 2018 so se redno vršile seje in na njih so voditelji šol načrtovali svoje prireditve in se pogovarjali o svojih učnih programih. Skušamo se prilagoditi realnosti znanja slovenščine, katera se je zelo spremenila v zadnjih letih. V teku je priprava novega programa za vsak razred. Zbiramo material, ki ga vsaka šola uporablja. Dejstvo je, da je vsaka skupina različna in se moramo vsako leto prilago-

dati. Zato načrtujemo program z bazičnim znanjem za vsak razred.

Šolski odsek je imel na skrbi sledeče skupne prireditve:

Začetna prireditev v soboto, 24. marca. Med mašo so peli otroci, ki so obiskali poletno kolonijo v Cordobi. V dvorani nam je pa Balantičeva šola prikazala igro »Strahovi in pirati« v režiji Ivane Tekavec in učiteljic šole.

V nedeljo 27. maja: Žegnanje v cerkvi Marije Pomagaj. Na pobudo g. Roberta Bresta so bili povabljeni otroci vseh šol, da so darovali molitve ter podobo Marije Pomagaj starejšim osebam naše skupnosti.

V soboto, 22. septembra, Slomškova proslava. Za to priliko je Slomškova šola pripravila igro »Krapan Mlajši« v režiji Marcela Brule.

V nedeljo, 30. septembra, so otroci vseh slovenski šol iz Buenos Airesa, sodelovali s petjem pri slovenski maši v Buenosaireški stolnici ob 70-letnici prihoda v Argentino.

Težko pričakovani šolski izlet v Glew je bil v soboto, 27. oktobra.

Prvo sveto obhajilo je prejelo 13 otrok, 8. decembra v Slovenski cerkvi Marije Pomagaj. Peli so otroci Balantičeve šole.

To so skupne prireditve za vse slovenske šole iz Buenos Airesa. Vsaka šola pa ima tudi svoje samostojne prireditve kot so očetovski in materinski dan, otroški ali družinski dan, praznovanje dneva samostojnosti, zaključne prireditve, slovo od osmošolcev in prihod sv. Miklavža. Tudi aktivno sodelujejo na vseh prireditvah krajevnih domov, na obletnicah, mladinskih dnevih, domobranskih proslavah in božičnicah.

Otroška počitniška kolonija 2019, ki sodi v lansko delovno obdobje, je potekala med 2. in 12. januarjem. Kot lansko leto jo je tudi tokrat vodila prof. Mirjam Mehle Javoršek z lepo skupino sodelavcev (g. Robert Brest, Niko Puntar, Erik Oblak, Viki Kastelic, Nevenka Grohar, Natalija Javoršek, Tomi Miklič). Udeležilo se je je 56 otrok iz Buenos Airesa, Barilocho in Tucumana.

Od 23. januarja pa do 1. februarja se je vršil v Sloveniji seminar za učitelje. Seminarja se je udeležilo 11 učiteljic osnovnih šol iz Buenos Airesa, 1 iz Barilocho in 1 iz Srednješolskega tečaja. Iz Argentine sta šli tudi ena gospa iz Río Cuarto (naj bi učila slovenščino moža in hčeri) in ena iz Rosaria, kot zanimivost lahko dodam, da ni slovenskih korenin, plesala je slovensko folkloro v Rosariu, nima učencev in bi želela poučevati slovenščino, a prej se je mora sama naučiti. Res nerazumljivo kako Urad sprejema take osebe, pušča pa ob strani naše učitelje, ki že poučujejo slovenske otroke.

Za konec se želim zahvaliti Zedinjeni Sloveniji in vsem odboru slovenskih Domov za stalno sodelovanje. Z veseljem in ljubeznijo se trudimo, da otroci vzljubijo slovenski jezik in kulturo. Da se ohrani to, za kar so se naši predniki toliko trudili. Priporočamo se njim, da ne omagamo v nadaljnjem delu.

Marcelo Brula

Šolski referent

Poročilo urednice tednika "Svobodna Slovenija" za leto 2018

V letu 2018 je Svobodna Slovenija redno izhajala v svojih dveh oblikah: spletni in tiskani. Skozi celo leto smo na spletu objavljali nove prispevke, 39 krat je pa tednik izšel v klasični, tiskani obliki.

Pri tedenskem delu za časopis sva zadolženi urednica, to sem jaz, in pa Cecilija Urbančič, ki je poklicna grafična oblikovalka in sodeluje pri oblikovanju tiskane in spletne izdaje, pa tudi pri splošnem upravnem delu. Zraven pa upravljamo še stran Facebook, katere namen je pospeševati obisk spletnega časopisa.

V teku lanskega leta nam je uspelo pridobiti nove sodelavce in sestaviti uredniški odbor, in tako danes na različnih področjih pomagajo: Jože Jan in Jože Lenarčič, oba največ pri pisanju; Sonja Tomazin s pripravo intervjujev; Lucijana Hribar pri lektoriranju; Marko Vombergar s fotografijami; Tomaž Žužek svetuje na področju računalništva in pa Miloš Mavrič.

Čeprav število naročnikov tiskane izdaje počasi upada, kot se dogaja že kar precej let, nam je v letu 2018 uspelo počasi širiti število bralcev časopisa. Na pobudo bralcev smo dodali nov način pošiljanja časopisa, in sicer tedensko pošiljanje po emailu v "tiskani" obliki, to se pravi da pdf dokument, pripravljen za tisk, pošljemo tudi po elektronski pošti. To nam je omogočilo, da lahko Svobodno Slovenijo zdaj preberete v barvah, čeprav sicer barvnega tiska ne premoremo. Seznam bralcev, katerim časopis tako pošiljamo, počasi teden za tednom sestavljamo in razširjamo, trenutno šteje 708 oseb, kar ni malo če upoštevamo, da smo imenik začeli sestavljati praktično iz nič.

Če želimo, da bo časopis naprej izhajal moramo pa tudi zagotoviti zdrave finance. Tega pa danes ni mogoče zagotoviti preko naročnin in zato smo upeljali program "sponzorjev", kateremu se je do konca lanskega leta pridružilo že osem slovenskih podjetij. S tem želimo doseči, da je branje časopisa brezplačno, da naročniki tiska res plačajo samo stroške tiskarne, in da pri vsem tem časopis ne postane finančno breme za Zedinjeno Slovenijo. Mislim, da je iz stanja bilance razvidno, da je to zadnje že v veliki meri doseženo, in to pomeni neposredno korist za druge organizacije in projekte, ker časopis ne črpa toliko sredstev društva. Vsem podjetnikom, ki podpirajo časopis se iskreno zahvaljujemo.

Kot bilanca za leto 2018 bi poudarila:

- odzivi na časopis so v največji meri pozitivni; seveda prejemamo tudi kritike in jih po naših zmognostih upoštevamo
- naši domovi in društva se zavedajo, da je ta časopis najpomembnejše sredstvo za obveščanje o našem delovanju in življenju in zato redno pošiljajo poročila o dogodkih in prireditvah, ki jih organizirajo
- nekaj medijev v Sloveniji večkrat povzame naše objave

Veliko je bilo narejenega in mislim, da je bilanca pozitivna. Načrtov za naprej je veliko in edino, kar je potrebno, da se jih izvede, je še več sodelavcev. Tem, ki so se temu projektu že pridružili, se kot urednica iskreno zahvaljujem in vabim nove moči, da se nam pridružijo.

Hvala lepa!

Mariana Poznič

Poročilo kulturnih referentov za leto 2018

V nedeljo, 3. junija, se je v Slovenski hiši vršila Spominska proslava v čast žrtvam vojne in komunistične revolucije na Slovenskem pod geslom »Vedno bo živel vaš svetli lik«. V cerkvi Marije Pomagaj je daroval sveto mašo msgr. dr. Jure Rode ob somaševanju g. Francija Cukjatija. Pel je MPZ San Justo pod vodstvom Andrejke Selan Vombergar. Sledil je običajni poklon pred spomenikom s prisotnostjo še živih domobrancev. Rojake je nagovoril bivši domobranec g. Bine Magister, prebral je misel škofa Gregorija Rožmana. V dvorani je inž. Jože Lenarčič imel slavnostni govor.

Odrski prikaz v režiji Dominika Oblaka je vseboval pesmi avtorjev F. Papeža, F. Balantiča, M. Powlikowske, K. Mauserja, I. Korošca, F. Reje in M. Rusa. Priprava in izvedba je bila delo članov Slovenske Pristave. Scenski prostor je bil delo Andreja Goloba.

V soboto, 16. junija zvečer, se je v Slovenski hiši vršilo praznovanje dneva slovenske državnosti

skupaj s poslovitvijo skupine petošolcev v Sloveniji. Sveto mašo je vodil delegat dr. Jure Rode, za petje so pa preskrbeli mladi abiturienti, ob spremeljavi kitar in drugih instrumentov. V dvorani škofa Rožmana smo zapeli obe državni himni. Sledila so voščila ob 27. obletnici slovesne razglasitve samostojnosti Republike Slovenije in nagovora predsednika Zedinjene Slovenije, Jureta Komarja in veleposlanice Republike Slovenije, Jadranke Šturm Kocjan.

Slovenski dan. V nedeljo, 25. novembra, se je obhajanju 57. obletnice Slomškovega doma, 63. Slovenskega dneva in prazniku Kristusa Kralja, pridružil še spomin 70-letnice prihoda naših staršev v Argentino in slavje 70. obletnice izhajanja našega tednika Svobodna Slovenija v Argentini. V dvorani je bila sveta maša, katero je daroval delegat msgr. Jure Rode, s somaševanjem g. Franca Cukjatija, g. Tonija Burja in gostov gg. Ivana Albrehta in Jožeta Dolenca. Takoj po končani sv. maši je veleposla-

nica Jadranka Šturm Kocjan nagovorila prisotne ter v imenu Republike Slovenije izročila priznanji društvu Zedinjena Slovenija za 70 let delovanja ter tedniku Svobodna Slovenija za 70 let izhajanja v Argentini. Slavje je nadaljevalo v spodnjih prostorih Slomškovega doma, kjer je Andrejka Dolinar Hrovat otvorila že tradicionalno likovno razstavo ramaških umetnikov. Na popoldanskem programu sta nas nagovorila gospod predsednik doma Marko Selan, in predsednik ZS inž. Jure Komar. Slavnostni govor ga je imela ga. Alenka Prijatelj. Za toliko obletnic je ramaška skupnost pripravila muzikal "Kerigma". Muzikal je spisal in uglasbil prof. Martin Sušnik, režijo pa sta imela na skrbi Marta Selan Brula in Marcelo Brula.

Zahvaljujemo se vsem kulturnim delavcem, ki so z veseljem in požrtvovalnostjo darovali svoj čas in svojo moč za izvedbo raznih kulturnih dejavnosti tekom leta 2018.

Hvala lepa,

Martín Sušnik in Jože Lenarčič

Kulturna referenta Zedinjene Slovenije